

A 1821/välfärd**Behandlas i** Utskottet för välfärd i Norden

Utskottet för välfärd i Nordens betänkande över

**Medlemsförslag
om mottagande av flyktingar och asylsökande samt integration****Förslag**

Utskottet för välfärd i Norden föreslår att

Nordiska rådet inte går vidare med medlemsförslag A 1821/välfärd om mottagande av flyktingar och asylsökande samt integration

Bakgrund

Fler flyktingar än någonsin behöver skydd i ett nytt land genom vidarebosättning, enligt FN:s flyktingorgan UNHCR. I år rör det sig om 1,4 miljoner människor, vilket är en ökning med 17 procent sedan 2018. Orsakerna är främst krisen i Demokratiska republiken Kongo och kriget i Syrien och Sydsudan. Globalt sett är 68,5 miljoner människor på flykt undan krig, konflikter och förföljelse.

Genom FN:s flyktingorganisation UNHCR fördelas skyddsbehövande personer på flykt från sina hemländer till mottagarländer runt om i världen. Grunden för UNHCR:s urval är en bedömning enligt sju kriterier för vilka som är i störst behov av vidarebosättning, därför att deras skyddsbehov inte tillfredsställs i det land de befinner sig i eller för att andra långsiktiga lösningar saknas. Kvotflyktingar väljs ut bland människor som redan har fått flyktingstatus, antingen enligt Flyktingkonventionen eller UNHCR:s bredare definition som innefattar de som till exempel flyr från väpnad konflikt. UNHCR presenterar sedan fall med enskilda flyktingar eller grupper av flyktingar för länder som har flyktingkvoter. Därefter utreder respektive land om de presenterade flyktingarnas skyddskäl överensstämmer med landet lagar och de nationella villkor som har satts upp för mottagning av kvotflyktingar. När en flykting erbjuds vidarebosättning genom kvotflyktingssystemet får flyktingen ett organiserat mottagande och en trygg, organiserad resa till mottagarlandet.

Länderna i Norden mottar ett varierande antal kvotflyktingar. Efter några år med total-stopp har Danmark bett FN om att återuppta mottagandet av kvotflyktingar. Antalet kvotflyktingar som får rätt att komma till Sverige har ökat från 1 900 personer år 2016 till 5 000 från och med år 2018. Finland ökar enligt det nya regeringsprogrammet flyktingkvoten från 750 till 850. Norge har en kvot på 3 000 personer, vilket är en märkbar höjning på några år. Island en kvot på 70 personer.

Enligt UNHCR är behoven av vidarebosättning större än någonsin. Behoven av vidarebosättning har ökat med 72 procent sedan 2014. Flyktingar från Syrien representerar för tredje året i rad befolkningen med de största behoven av vidarebosättning. År 2016 nådde antalet vidarebosatta historiskt höga nivåer, då 126 300 flyktingar vidarebosattes genom UNHCR:s kvotflyktingsystem, vilket motsvarar mindre än en procent av världens flyktingar. Antalet vidarebosatta flyktingar har dock minskat kraftigt sedan 2016 och bristen på platser är stor. 2017 minskade antalet vidarebosatta flyktingar med nästan hälften till 65 000. Detta beror delvis på att USA minskade sitt flyktingmottagande.

Att öka antalet kvotflyktingar är ett humant sätt att ta emot personer på flykt som även minskar bruket av människosmuggling och livsfarliga resor över gränserna till Europa. Nordisk grön vänster anser att de nordiska länderna bör både se över och öka antalet mottagna kvotflyktingar samt påverka att fler länder ansluter sig till att ta emot kvotflyktingar via UNHCR. Idag det 35 länder som medverkar som mottagarländer.

I tillägg till ett ökande av kvotflyktingar måste asylrätten värnas. Personer som känner välgrundad fruktan för att utsättas för förföljelse på grund av ras, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller på grund av sin religiösa eller politiska uppfattning har rätten att söka skydd. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna antogs av FN:s generalförsamling 1948. I artikel 14 stadgas att var och en har rätt att i andra länder söka och åtnjuta asyl från förföljelse. Förklaringen är utgångspunkten för alla juridiskt bindande internationella folkrättsliga konventioner och den utgör grunden i det internationella samarbetet på detta område.

Idag hotas asylrätten av migrationspolitik och varierande normer för mottagande av asylsökande i många EU-länder. Nordisk grön vänster anser att Norden tillsammans bör ta initiativ till en uppdatering av Dublinförordningen för att få till stånd en jämnare och mer rättvis fördelning av asylsökande i Europa. Eftersom Dublinförordning även tillämpas av Norge och Island i tillägg till EU-länderna påverkar den alla nordiska länder.

Idag befinner sig 28 miljoner barn på flykt i världen. Det är betydligt fler än för bara några år sedan och den högsta siffran sedan andra världskriget. Under 2018 anlände nästan 127 000 människor till Europa varav 20 procent av dessa var barn. Ensamkommande asylsökande barn behöver pålitlig omsorg och skydd och de måste bemötas på ett sätt som får dem att känna sig trygga. Enligt organisationen Missing Children Europe fanns det år 2017 ca 30 000 försvunna barn i EU som kommit som asylsökande. För att motarbeta detta anser Nordisk grön vänster att minderåriga asylsökande barn borde få mottagande som är anpassat för barn och tilldelas uppehållstillstånd som inte upphör då de blir myndiga.

I tillägg till en ökning av kvotflyktingar och en förnyelse av Dublinförordningen behövs ökade insatser för integration på lokal nivå. Behandlingstiden för asylprocessen

bör i första hand förkortas. Integrationsprocessen bör komma igång så snabbt som möjligt med satsningar på språkundervisning, tillgång till utbildning och dagvård. För att för-bättra processerna runt om i Norden menar Nordisk grön vänster att Nordiska ministerrådet bör göra en utredning om hur asyl- och integrationsprocesserna kunde förbättras. Det finns många exempel på både fungerande processer och problem i de olika nordiska länderna och det finns mycket vi kunde lära av varandra.

Utskottets synpunkter

Socialdemokraterna yttrade att man självklart förutsätter att de nordiska länderna fortsätter att ta sitt ansvar för människor på flykt. Men flyktingpolitiken är nationell och man söker asyl eller skydd i ett land även om flyktingproblemet är globalt. Och ett enda land eller en region kan inte isolerat förväntas lösa frågorna utan de måste lösas på en europeisk och global nivå. Nordisk frihet var helt emot förslaget.

Utskottet menar att det finns delar i förslaget som är intressanta och värda att fundera vidare på. Men asylprocessen och beslut om att öka antalet kvotflyktingar är frågor som regleras nationellt och av internationella konventioner.

Utskottet väljer därför att inte gå vidare med förslaget.

Köpenhamn, den 28 januari 2020

Heli Järvinen (gröna)

Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)

Nils Sjøberg (RV)

Nina Sandberg (A)

Per-Arne Håkansson (S)

Eva Lindh (S)

Kasper Roug (S)

Kim Berg (S)

Kaisa Juuso (saf)

Liselott Blixt (DF)

Solveig Horne (FrP)

Bente Stein Mathisen (H)

Maria Stockhaus (M)

Solveig Sundbø Abrahamsen (H)

Reservation

Nordisk grön vänster reserverade sig mot beslutet.

Nordisk grön vänster föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att sammanställa en utredning på hur asylprocessen och integrationsåtgärder kunde förbättras i de nordiska länderna

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att öka antalet kvotflyktingar som fördelas via UNHCR

att tillsammans pådriva en förnyelse av Dublinförordningen

att ge ensamkommande asylsökande barn permanent uppehållstillstånd

Köpenhamn, den 28 januari 2020

Høgni Hoydal (T)